

3. Szövegszerkesztés

Összes pontszám: 70 pont

Készítsd el a minta alapján az űrhajózásról készített ismertetőt!

A feladat szövegét a **Űrhajózás_nyers 7.-8- oszt.** néven találod a bit bajnokság 7-8. oszt. mappájában, amelyet az asztalon találsz. Először a szöveget másold át a saját mappádba és a formázást ezen végezd el!

Térközök kialakítása, igazítások és betűformázások (félkövér, aláhúzott) az egész dokumentumban minta szerint végezd el. Minden cím új oldalon kezdődjön, a hozzátartozó szöveg egy oldalon kiférjen.

1. A papír mérete A5, minden oldalról 1 cm – es margókkal, oldalszegély mintázata megtalálható a szegély és mintázatok között, a papírszélektől való távolsága 0 pt. Élőfej és élőláb távolságok a lap szélétől 0,5 cm. Tartalmuk a második oldaltól kezdődően a minta szerint. (élőfejben a főcím, élőlábban oldalszámozás, vízszintes vonallal elválasztva) (10 pont)
2. 1. oldal:
 - Főcím: WordArt minta szerint formázva, díszes vízszintes vonallal elválasztva (lásd minták a szegély és mintázatban) (5 pont)
 - Idézet: Old English Text MT betűtípus 18 (12) méretben minta szerint igazítva.
 - Logó: Minta szerinti alakzatok /kék kör, sárga hold és fehér csillag/ csoportba foglalva. Méret: szélesség 4 cm, magasság: 4 cm (5 pont)
 - Tartalom: cím: Arial 18 pt, szöveg 10 pt, minta szerint mintázva és árnyékoltan szegélyezve / 3 pt, sárga vonal/, az egymás alá igazítás tabulálással van elvégezve, tabulátorpozíció: 12 cm, pontozás kitöltőjellel. (10 pont)
3. 2. oldal:
 - Cím 18 pt, szöveg 12 pt méret, Old Book betűtípus, minta szerint megformázva, iniciálé 3 sorba süllyesztve (4 pont)
 - Kép: naprendszer.bmp, magassága 3,6 cm , szélessége rögzített méretarány, 6 pt vastag sárga vonallal körbeszegélyezve. (4 pont)
4. 3. oldal:
 - Cím: Verdana 20 pt betűtípus 3 pt ritkítással, egyéb formázás: lásd a mintán, szöveg 10 pt. (4 pont)
 - Kép: univerzum.bmp, fakítva a szöveg mögött a minta szerint (4 pont)
 - Felsorolás: nap szimbólummal (sárga, 16 pt), sárga mintázattal, balról 3 cm behúzással. (6 pont)
 - Táblázat szélessége 12 cm, azonos oszlopszélességekkel, szegélyezés és mintázás, igazítás a minta szerint, a zászlók mérete: magasság 0,6 cm, szélesség 1 cm. (8 pont)
5. 4. oldal
 - Cím a 3. oldallal azonosan formázva
 - Szöveg két hasábra osztva, hasábok között lévő távolság 1 cm.
 - Kép: farkas.bmp, magassága 3,5 cm, szélesség rögzített méretarány, középre helyezve. (8 pont)
6. Munkádat ments el **a kész / szöveg** mappába! Az állomány neve a **kódszám**od legyen a kiterjesztése **doc!** (2 pont)

Az űrhajózás kisenciklopédiája

„Kis lépés az embernek, de hatalmas ugrás az emberiségnek”

Neil Armstrong, 1969.7.21.

Tartalom

Az űrhajózás története.....	2. oldal
Áttekintés.....	3. oldal
Farkas Bertalan munkássága	4. oldal

Az űrhajózás története

Tágabb értelemben Űrhajózásnak nevezünk a világűrben legalább az első kozmikus sebességgel bégrehajtott mozgást. Szűkebb értelemben az Űrhajózást az Űrrepülés szinonimájaként csak azon küldetések megjelölésére használjuk, amelyekben az Űreszköz fedélzetén egy vagy több Űrhajós dolgozik. Az Űrhajózás története 1961. április 12-én, Jurij Gagarin Űrrepülésével kezdődött. A 60-as éveket a technika és az ember alkalmazásának a kipróbálása mellett a hidegháború kiváltotta erős verseny jellemezte. 1969-ben az ember az Apollo-programban elérte a Holdat. A 70-es évektől megjelentek a több Űrhajósok hosszabb időn keresztül megfelelő élet- és munkafeltételeket (Skylab, a Szaljut as évek eleje óta az Űrrepülőgépeket világűrbe

a ribalizálást volt a jellemző, az megkezdődött a (ISS) építése. Az

meghirdetett táblati tervek között az ISS befejezése mellett az Űrrepülőgép-flotta leállítás, új Űrhajó kifejlesztése, visszatérés a Holdra, és távolabbi célként a Mars-utazás szerepel. Eddig saját hordozóeszközzel csak három ország (Szovjetunió/Oroszország, ill. az USA az 1960-as évek óta, Kína 2003-ban először) tudta a világűrbe küldeni Űrhajósait. Más nemzetek Űrhajósai nemzetközi programok keretében hajtottak végre Űrrepülést.

biztosító Űrállomások sorozat és a Mir). A 80-Évesült Államok az használja az Űrhajósok küldetésre. A 90-es évekre felbaltó együttműködés ébtized bégén Nemzetközi Űrállomás USA által 2004-ben

ÁTTEKINTÉS

Új korszak kezdődött 1957-ben az első műhold indításával az emberiség életében, az űrkorszak.

A több mint ezer éve ismert rakétaelv és az elmúlt évtizedek elméleti megalapozása után megnyílt az út az asztronautikai hordozórakéták kiépítése felé. A hordozórakéták felhasználásával az 50-es évek végén és a 60-as évek elején az automatikus kutatóeszközök, a műholdak először Föld körüli pályára kerültek, majd az űrszondák a Holdat, Marsot és a Vénuszt, tehát a Naprendszer közelebbi bolygóit vették célba.

A kezdeti kutatási feladatok mellett egyre inkább a civilsféra is igénybe veszi a műholdakat (távközlés, meteorológia, távérzékelés, navigációs és mentési műholdrendszerek).

A 60-as évek elején a kutya, majmok teknősök után az ember is kipróbálta a Föld körüli pályán repülő űrhajókat.

A XX. század legnagyobb űrhajózási vállalkozása az **Apollo-program** volt.

A 70-es évek elején a szovjetek Föld körüli pályára állítottak több űrállomást (Mir, Szaljut, Szojuz) is. 1975-ben összekapcsolódott az Apollo és a Szojuz űrhajó és létrehozták az első nemzetközi kísérleti űrállomást.

A 70-es években közelről vizsgálták a nagybolygókat, a Napot, a Marsot. A 80-as években a Halley-üstökös közelében repültek el. 1981-től űrrepülőgép járatok indultak.

S a század végére megkezdődik az Alpha nemzetközi űrállomás Föld körüli pályán történő összeszerelése.

Nevüket elsőként írhatták be az űrhajózás történelmébe:

- ☀ Jurij Gagarin – első ember a világűrben
- ☀ Valentyna Tereskova – első űrhajósnő
- ☀ Neil Armstrong – első ember a Holdon
- ☀ Farkas Bertalan – első magyar űrhajós
- ☀ Charles Simonyi – első magyar űrturista

Adatok

Űrhajós	Időpont	Űrhajó	Nemzetiség	Időtartam
J. Gagarin	1961.4.12.	Vosztok - 1		108 perc
V. Tereskova	1963. 6.16.	Vosztok -6		3 nap
N. Armstrong	1969.7.20.	Apollo - 11		Holdra szállás
B. Farkas	1980.5.26.	Szaljut - 6		1 hét
Ch. Simonyi				

FARKAS BERTALAN

(1949, Gyulaháza)

Farkas Bertalan műszaki repülő főiskolát végzett itthon és a Szovjetunióban.

1972-től vadászipilóta pilótájaként dolgozott, majd 1978-ban önként jelentkezett űrhajósnak.

Az **Interkozmosz** együttműködés keretében lehetővé vált, hogy a tagországok egy-egy képviselője is eljusson a világűrbe. A magyar űrhajóst 1977 májusától kezdték kiválogatni a vadászipilóták közül Kecskeméten a Repülőorvosi Kutató és Vizsgáló

Intézetben. A vizsgálatok eredményeképpen négy főt választottak ki, akik közül ketten (Farkas Bertalan és Magyarai Béla) a Gagarin Űrhajós Kiképző Központban) végezték a további

felkészülést szovjet kollégáikkal együtt. Ketten (Elek László és Buczkó Imre) itthon maradtak, "vérsztartalékként". Farkas Bertalan a kiképzést Magyarai Bélával együtt végezte a Szovjetunióban, és csak órákkal a kilövés előtt döntött el, hogy melyikük utazik. Farkas párja Valerij Kubaszov. Végül a tervezetthez képest egy évvel később, **1980 május 26-án, a Szojuz 36 fedélzetén indult a világűrbe Farkas Bertalan**, az első és mindmáig egyetlen magyar űrhajós. Az expedíció célja a Szaljut-6 űrállomással való összekapcsolódás volt. Egyhetes programjukban több magyar kísérleti

programot is végrehajtottak, az egyik legnevezetesebb az Interferon volt. Útjának más magyar vonatkozásai is voltak. A Dóza kísérletben a Pillével mérték az űrhajósokat érő sugárzást. A Balatonnal az űrhajósok szellemi munkavégző képességét vizsgálták. A magyar készítésű élelmiszerek nagyon ízlettek a vendéglátóknak. Farkas Bertalan nyolc napot töltött a világűrben. (Az egyik napon ő mondta a kozmoszból a televízió Esti meséjét.)

Az úton a KFKI által kifejlesztett **Pille** nevű sugárzásmérővel dolgoztak, a Balaton nevű - szintén magyar fejlesztésű - műszerrel pedig az űrhajósok szellemi munkavégző képességének változását vizsgálták.

1986-tól a Magyar Tudományos Akadémia Interkozmosz Tanácsának vezetőségi tagja. 1996-97-ben katonai attasé Washingtonban, de egy kisebb diplomáciai bonyolalommal járó közlekedési kihágás után leváltották. Tagja a **Nemzetközi Űrhajós Szövetség** intézőbizottságának.

Farkas - részben a propaganda hatására, de nyilvánvalóan nem csak azért - fantasztikus népszerűségnek örvendett. Jelenleg - 50 évesen - nyugdíjas, és egy orosz-magyar barterkereskedelemmel foglalkozó cég elnöke.

